

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

навчання, вважаючи, що конспекту лекцій цілком вистачить для здачі екзамену; до третьої категорії студентів належать ті, які загалом не ходять на пари та не прагнуть набути певних знань в сфері майбутньої професії.

Нажаль, нині другого та третього типу студентства більше, ніж першого. Розв'язанням цієї проблеми є застосування «глибинного підходу» до студентів, а саме тьюторингу. Використання тьюторингу допоможе студентам краще розібратись з особливостями лекційного матеріалу та полегшить процес підготовки до підсумкових занять, заліків та екзаменів. Завдяки тьюторингу студенти почувають себе впевненіше перед викладачем та одногрупниками, бо при цьому формується атмосфера партнерства зі студентами: поза аудиторією (наприклад, менторство); в аудиторії на основі групової взаємодії (проектне навчання); в аудиторії на індивідуальному рівні (цінності, ставлення).

Отже, побудова якісної вищої освіти можлива лише за умови єдності двох важливих чинників: зовнішньої та внутрішньої систем забезпечення якості. Формування внутрішньої системи процес досить складний, який потребує зусиль та праці з боку самих закладів. Запорукою успіху та визначальним фактором в цьому процесі є лідерство, яке сприяє реалізації викликам сучасності та дозволяє рухатись в напрямку реалізації європейського вектора розвитку освіти.

Література

1. Міжнародна академія тьюторинг. URL: <https://tutor.org.ua/portfolio/shho-take-tyutoryng/>

I. Головатюк

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЗН

I. Holovatiuk

USING ART-THERAPY TECHNIQUES IN PROFESSIONAL EDUCATION OF FUTURE ACTORS BY MEANS OF TECHNOLOGICAL AIDS

Термін «арт-терапія» вперше було вжито в науковому середовищі в середині ХХ століття, проте ще з початку 1900-х рр. відомі спроби лікування мистецтвом. Зокрема, австрійсько-американський психотерапевт Я. Морено намагався впливати на психологічний стан ветеранів Першої світової війни за допомогою музики, а також за гри, яка, на його думку, має потенціал для роботи з емоційними проблемами. Згодом, після Другої світової війни арт-терапія застосовувалась у психіатричних лікарнях в роботі з пацієнтами, які мали серйозні психічні розлади [4, с. 112].

Вперше термін «арт-терапія» вжив британський художник Е. Гілл, який цим терміном описував терапевтичні можливості малювання. Виявивши лікувальні можливості малювання у процесі зцілення від туберкульозу, Е. Гілл зазначав, що цінність арт-терапії полягала, насамперед, у тому, що мистецтво «повністю захоплює розум...і вивільняє творчу енергію часто пригніченого пацієнта» [2, с. 101-102], а це, своєю чергою, спонукає пацієнта «створювати міцну систему оборони від нещастя» [2, с. 102]

Нині арт-терапія і арт-терапевтичні технології зокрема широко застосовується в багатьох країнах Європи та світу в системі підготовки фахівців різних галузей. З одного боку, згідно з інформацією Американської Асоціації Арт-терапевтів, арт-терапія і робота арт-терапевта спрямована на допомогу людям, які мають проблеми зі здоров'ям фізичного та психічного характеру, а також тим особам, котрі потребують емоційного, творчого й духовного розвитку [1]. Водночас американська психолог К. Малкюді наголошує на тому, що арт-терапевтичними технологіями і засобами послуговуються не лише арт-терапевти, але

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

й вихователі, психологи, психіатри, соціальні працівники і навіть лікарі загальної практики [3, с. 1].

Окрім вище зазначених особливостей, арт-терапія і арт-терапевтичні технології мають також потужний потенціал для професійної підготовки майбутніх фахівців творчих спеціальностей, зокрема й акторів сценічного мистецтва.

Ефективні арт-терапевтичні технології повинні відповідати кільком вимогам: орієнтуватися на тривалий ефект (йдеться не лише про здатність викликати зміни, але й підтримувати їх протягом тривалого проміжку часу; вселяти надію (подолання труднощів, зцілення від болю, успішне застосування терапевтичних стратегій); трансформувати емоції, використовуючи відповідні символи; пробуджувати глибокі і сильні емоції.

Оскільки арт-терапевтичні технології активно застосовуються у процесі професійної підготовки майбутніх акторів сценічного мистецтва, тобто в системі вищої освіти, закономірним є застосування їх за допомогою ТЗН. Варто зазначити, що вибір ТЗН, за допомогою якого реалізується та чи інша арт-терапевтична технологія, визначається специфікою цієї технології, а також тим формам, в яких вона реалізується. Так, основними формами, що практикуються нині при використанні арт-терапевтичних технологій є індивідуальна і групова форми. Зокрема при використанні групової форми роботи, яка дозволяє охопити одночасно більшу кількість учасників, доцільним є використання екрану для проєкції і інтерактивного проєктора, відео проєктора, інтерактивної дошки (для демонстрування певних творів мистецтва або образотворчих елементів – при використанні ізотерапії). В тому разі, якщо викладач надає перевагу індивідуальній формі арт-терапевтичної роботи під час заняття, кожен студент окремо може використовувати персональний комп'ютер, ноутбук або планшет для створення графічного образу. Застосування арт-терапевтичної технології музикотерапії вимагає використання адитивних і аудіовізуальних засобів навчання (фонозаписи, відеозаписи, комп'ютерні програми).

Арт-терапевтичне заняття передбачає, як правило, рефлексивну частину, під час якої студентам пропонується проаналізувати свою роботу над арт-терапевтичною справою, відповівши на певні запитання. Для візуалізації цих запитань і її почергової демонстрації можуть бути застосовані відеопроєктор, система мультимедіа, інтерактивна дошка тощо.

Таким чином, ТЗН можуть стати органічним і ефективним інструментом в арт-терапевтичній роботі зі студентами, зокрема у застосуванні арт-терапевтичних технологій музикотерапії, ізотерапії, драматерапії та ін. у процесі професійної підготовки майбутніх акторів.

Література

1. American Art Therapy Association: official web-site. URL: <https://arttherapy.org/about-art-therapy/> (Last accessed: 20.11.2022)
2. Hill A. Art Versus Illnes: a Story of Art-Therapy. London: Allen and Unwin, 1948. 106 p.
3. Malchiodi C. A. Handbook of Art Therapy. London; NY : The Guilford Press, 2003. 480 p.
4. Serlin I. A. Theory and practices of art therapies: Whole person integrative approaches to healthcare// Serlin I. A., Sonke-Henderson J., Brandman R., Graham-Pole J. *Praeger perspectives. Whole person healthcare. Vol. 3. The arts and health*. Westport, CT : Praeger Publishers. pp. 107–119.

С. Дацик, Н. Шостаківська, канд. пед. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ (VR) В ОСВІТІ